

Aan
De minister van Financiën, Economische Zaken
en Primaire Sector

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Datum
27 november 2025
Ons kenmerk
Cft 202500136
Pagina
1/8

Uw kenmerk

Bijlagen
2

Onderwerp
Reactie op de derde uitvoeringsrapportage 2025

Geachte heer Wever,

Op 13 november 2025 ontving het College Aruba financieel toezicht (CAft) de uitvoeringsrapportage (UR) van Aruba over het derde kwartaal van 2025. Met dit schrijven ontvangt u de reactie van het CAft op de derde UR.¹ In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing bij deze reactie.

Oordeel

De derde UR laat een positief beeld zien. De belastingbaten vallen hoger uit dan geraamd, onder meer door aanhoudende economische groei. Aruba toont een financieringsoverschot van circa 6 procent van het bruto binnenlands product (bbp).² Op basis van het beeld in de derde UR ligt Aruba op koers om in 2025 zowel aan de financieringssaldonorm als aan de personeelslastennorm te voldoen. De lasten blijven binnen de begroting en de belastingbaten vallen sterk mee. De investeringsuitvoering blijft echter achter, waardoor beschikbare middelen onbenut blijven. Het CAft verwacht extra begrotingsruimte door meevallers en onderbesteding van investeringen. Het CAft adviseert Aruba deze middelen in te zetten voor schuldaflossing. Dit draagt bij aan een verdere verlaging van de schuldquote en een vermindering van de rentelasten.

Vervolg

Het CAft verzoekt u in de tweede vastgestelde begroting 2025 inzicht te geven in de inzet van de meevallers, conform de Landsverordening Aruba financieel toezicht (LAft), inclusief de wijze waarop eventuele extra meevallers zullen worden aangewend. Daarbij adviseert het CAft om deze, gezien de structurele onderuitputting van de investeringsbegroting, primair voor schuldreductie te gebruiken.

Daarnaast verzoekt het CAft u aan te geven welke maatregelen Aruba neemt om de structurele onderuitputting bij de investeringen aan te pakken, waaronder versterking van de uitvoeringscapaciteit, verbetering van de projectplanning, een meer realistische raming van de investeringen en kwartaaldoelen waarin wordt aangegeven welke stappen per kwartaal worden gezet op het gebied van planning, aanbesteding en realisatie. Verder verzoekt het CAft u om een meerjarige investeringsagenda op te stellen die aansluit bij de beleidsprioriteiten en is afgestemd op de uitvoeringscapaciteit van het land.

Tot slot verzoekt het CAft Aruba om de collectieve sector voor 2023 en volgende jaren spoedig vast te stellen.

Toelichting

Financieringssaldo

De derde UR van 2025 toont een financieringsoverschot van AWG 473 miljoen voor de collectieve sector (circa 6 procent van het bbp), ruim boven de norm van 1 procent van het bbp. De realisatie van de derde UR ligt in lijn met de raming in de tweede ontwerpbegrotingswijziging 2025 (BW), waarin voor heel 2025 een overschot van 3,6 procent van het bbp wordt begroot. De meevaller bij het land bedraagt in de BW AWG 49 miljoen. Op basis van de derde UR voorziet het CAft echter hogere meevallers dan in de BW waren opgenomen, met name door de gunstige ontwikkeling van de belastingbaten. Conform de LAft moeten meevallers worden ingezet voor schuldreductie en (extra) investeringen. Aruba heeft in de BW besloten het grootste deel van de meevaller (AWG 40 miljoen) in te zetten voor extra schuldaflossing en AWG 9 miljoen voor voeding van het investeringsfonds. Gezien de structurele onderuitputting bij de investeringen adviseert het CAft om eventuele extra meevallers eveneens aan te wenden voor schuldreductie.

Schuldquote

Eind september 2025 bedraagt de totale overheidsschuld van Aruba AWG 5.069 miljoen (63 procent van het bbp). Dit is een verlaging van AWG 187 miljoen ten opzichte van het derde kwartaal 2024. Daarmee is de schuldquote gedaald van 69 procent eind 2024 naar 63 procent eind derde kwartaal 2025. In 2025 moet Aruba in totaal AWG 534 miljoen aflossen. In de eerste helft van het jaar is AWG 165 miljoen binnenlands gefinancierd. In het vierde kwartaal wordt AWG 255 miljoen geherfinancierd op de buitenlandse markt en wordt AWG 114 miljoen uit eigen middelen afgelost. Dit betreft een hogere aflossing uit eigen middelen dan in de tweede UR, waar nog circa AWG 74 miljoen was geraamd.

Personeelslasten

Aan het einde van het derde kwartaal bedroegen de personeelslasten AWG 377 miljoen. Dit is een toename van AWG 24 miljoen ten opzichte van het derde kwartaal van 2024, voornamelijk als gevolg van de salarisindexering. De personeelslasten komen daarmee in het derde kwartaal uit op circa 6 procent van het bbp. Voor geheel 2025 wordt verwacht dat de personeelslasten uitkomen op circa 9 procent van het bbp. Hiermee voldoet Aruba aan het plafond van 10 procent dat vanaf 2027 van kracht wordt.

Volgens de meerjarenraming blijven de personeelslasten tot en met 2029 onder het voorgeschreven plafond.

Investerings

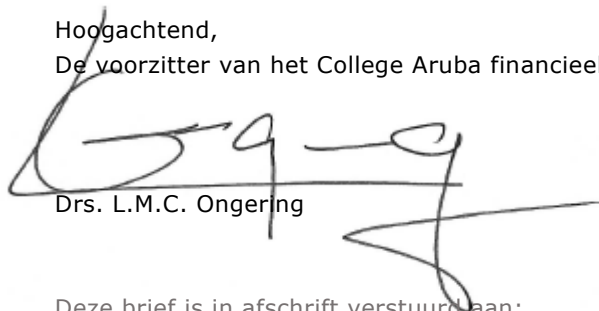
Tot en met het derde kwartaal is slechts 21 procent van het begrote investeringsbudget voor 2025 aangewend. Dit bevestigt het door het CAft eerder gesignaleerde risico dat de investeringsbegroting ook in 2025 niet volledig zal worden uitgevoerd. De lage realisatie wordt veroorzaakt door uitvoeringsproblemen, beperkte capaciteit en vertraagde aanbestedingen. De aanhoudende onderuitputting van de investeringsbegroting duidt op een structureel probleem. Hoewel Aruba een inhaalslag verwacht in het vierde kwartaal, acht het CAft het onwaarschijnlijk dat de volledige investeringsbegroting wordt gerealiseerd.

Collectieve sector

Het CAft benadrukt opnieuw het belang van een spoedige vaststelling van de collectieve sector voor 2023 en de daaropvolgende jaren, in afstemming met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) Aruba, het CBS Nederland en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Een juiste afbakening van de collectieve sector is essentieel om een realistisch beeld van de werkelijke schuldpositie te verkrijgen.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College Aruba financieel toezicht

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Aruba
De directeur van de Directie Financiën

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

In tabel 1 is de realisatie weergegeven tot en met het derde kwartaal voor de jaren 2023-2025. Daarnaast wordt de tweede BW voor 2025 van Aruba weergegeven.

Tabel 1: Overzicht realisatie gewone dienst (in miljoenen AWG)³

	Realisatie 3e UR 2023	Realisatie 3e UR 2024	Realisatie 3e UR 2025	2e BW 2025	Percentage ten opzichte van de 2e BW 2024
Baten	1,234	1,423	1,490	1,887	79%
Directe belastingen	441	514	521	638	82%
Indirecte belastingen	533	614	664	853	78%
Overige baten	260	296	304	397	77%
Lasten	1,105	1,142	1,193	1,701	70%
Personeelslasten	347	354	377	510	74%
Goederen en diensten	141	154	147	227	65%
Rente	201	196	194	301	64%
Subsidie	160	174	175	243	72%
Overdrachten	119	124	162	226	71%
Bijdragen en afschrijvingen	137	140	138	195	70%
Exploitatieresultaat	128	281	297	185	160%
Kapitaaldienst					
Kapitaalontvangsten	29	33	30	40	74%
Kapitaaluitgaven	20	19	30	111	27%
Resultaat kapitaaldienst	9	13	0	-71	0%
Financieringssaldo land	138	295	297	114	260%

Bron: derde uitvoeringsrapportages 2023-2025 en 2^e BW 2025 van Aruba.

Baten

De totale baten bedragen tot en met het derde kwartaal van 2025 AWG 1.490 miljoen, een stijging van AWG 67 miljoen ten opzichte van dezelfde periode in 2024. Deze toename is vooral toe te schrijven aan de indirecte belastingen (AWG 50 miljoen).

Belastingbaten

Bij de directe belastingen komt de grootste stijging tot en met het derde kwartaal ten opzichte van 2024 voor bij de winstbelasting (AWG 42 miljoen) en de dividendbelasting (AWG 12 miljoen). De hogere realisatie bij de winstbelasting is met name het gevolg van economische groei. Daartegenover staat een daling van de loonbelasting (AWG 43 miljoen) als gevolg van de verlaging van het tarief van 10 procent naar 0 procent per 1 januari 2025. Op jaarbasis is hiervoor een negatieve impact van circa AWG 50 miljoen begroot. Op basis van de berekeningen van het CAft wordt de derving over heel 2025 geschat op circa AWG 60 miljoen.

De hogere indirecte belastingenbaten komen vooral door extra baten uit de BBO/BAVP (AWG 20 miljoen) en invoerrechten (AWG 21 miljoen). Voor beide belastingsoorten verwacht het CAft meevallers ten opzichte van de tweede ontwerp begrotingswijziging 2025 (BW).

Overige baten

De overige middelen bedragen tot en met het derde kwartaal AWG 304 miljoen, waarmee circa 77 procent van de begroting is gerealiseerd. Retributies, leges en rechten presteren met een realisatie van 119 procent ten opzichte van de BW ruim boven verwachting, voornamelijk door hogere opbrengsten uit vergunningen. Niet-belastingopbrengsten blijven daarentegen iets achter, voornamelijk door het uitblijven van uitkeringen van deelnemingen. De verwachting is dat deze in het vierde kwartaal alsnog worden uitgekeerd.

Lasten

De gerealiseerde lasten bedragen tot en met het derde kwartaal van 2025 AWG 1.193 miljoen. Dit is AWG 51 miljoen hoger dan in dezelfde periode in 2024. De stijging wordt met name verklaard door de personeelslasten (AWG 24 Miljoen) en overdrachten (AWG 37 miljoen).

Personeelslasten

Aan het einde van het derde kwartaal bedragen de personeelslasten AWG 377 miljoen. Dit is een toename van AWG 24 miljoen ten opzichte van 2024 en wordt voornamelijk verklaard door de indexeringen per 1 juli 2024 en 1 januari 2025 en enkele nieuwe indiensttredingen. De personeelslasten bedraagt tot en met het derde kwartaal 6 procent van het bbp, waarmee Aruba naar verwachting van het CAft in 2025 binnen de personeelslastennorm van de LAft blijft.

Goederen en diensten

De lasten voor goederen en diensten bedragen AWG 147 miljoen. Dit is een daling van AWG 7 miljoen ten opzichte van 2024 en blijft achter op de raming, vooral door vertraagde facturatie en uitgestelde projecten. Aruba verwacht een inhaalslag in het vierde kwartaal. Gezien de structurele onderuitputting in voorgaande jaren verwacht het CAft dat de uiteindelijke realisatie ook in 2025 lager zal uitvallen dan begroot.

Overdrachten

De overdrachten bedragen AWG 162 miljoen, een stijging van AWG 37 miljoen ten opzichte van 2024. Deze toename wordt voornamelijk verklaard door de hogere uitgaven aan de reparatietoelage. Met een realisatie van 71 procent van het begrote bedrag ligt de post overdrachten in lijn met de begroting.

Kapitaaldienst

De kapitaaldienst toont voor het derde kwartaal van 2025 een resultaat van AWG 0,5 miljoen. De baten van AWG 30 miljoen betreffen grotendeels vrijgekomen afschrijvingen. De lasten van AWG 30 miljoen bestaan voornamelijk uit investeringen en lokaal verstrekte studieleningen.

De investeringen bedragen AWG 15 miljoen, wat neerkomt op 21 procent van de begroting. Ondanks een stijging ten opzichte van dezelfde periode in 2024 (AWG 10 miljoen) blijven de investeringen fors achter door uitvoeringsproblemen, beperkte capaciteit en vertragingen in aanbestedingen. Hoewel een inhaalslag in het vierde kwartaal wordt verwacht, is het onwaarschijnlijk dat de volledige begroting wordt gerealiseerd.

Financieel beheer

In het kader van het Landspakket werkt Aruba aan het versterken van het financieel beheer. Aruba boekt hierbij voortgang. Zo constateert het CAft dat de achterstanden in de indiening van de uitvoeringsrapportages zijn ingelopen. De jaarrekening 2019 is ingediend bij de Staten. De jaarrekening 2020 is ingediend bij de Algemene Rekenkamer Aruba (ARA) en wordt momenteel onderzocht. Ook de jaarrekeningen 2021, 2022 en 2023 zijn bij de ARA ingediend, maar de behandeling daarvan is nog niet gestart. De jaarrekening 2024 wordt naar verwachting eind dit jaar afgerond. Daarmee is een aanzienlijke inhaalslag gerealiseerd.

Collectieve sector en overheidsentiteiten

In tabel 2 is het voorlopige resultaat voor 2025 van de gehele collectieve sector van Aruba weergegeven, afgezet tegen de realisatie voor de jaren 2023 en 2024. Daarnaast wordt de BW voor 2025 van Aruba weergegeven.

Het voorlopige financieringsoverschot bij de derde UR van 2025 voor de collectieve sector bedraagt AWG 473 miljoen. Dit resultaat is positief beïnvloed door de begrote overschotten bij de AZV, SVb en de ATA. In het derde kwartaal van 2025 behaalde de AZV een overschot van AWG 76 miljoen. De AZV verwacht een positief resultaat van AWG 107 miljoen. Dit AWG 21 miljoen hoger dan het begrote bedrag van AWG 86 miljoen bij de BW. De ATA verwacht een resultaat van AWG 49 miljoen. De SVb verwacht eind 2025 een resultaat van AWG 57 miljoen.

Op 21 maart 2023 is, conform het voorstel van Aruba, de collectieve sector voor het jaar 2022 vastgesteld door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Voor 2023 en verder is door het ministerie van BZK voorgesteld om de wijze van vaststelling van de collectieve sector tussen de landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten

te harmoniseren. In dat kader werkt Aruba momenteel, in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek van Aruba en dat van Nederland, aan de optimalisatie van het proces. Het CAft heeft weinig zicht op de voortgang van dit traject en benadrukt opnieuw het belang van een spoedige vaststelling van de collectieve sector, inclusief een eventuele herziening van de samenstelling van de collectieve sector (zoals het betrekken van de ziekenhuizen bij de collectieve sector), van belang is.

Tabel 2: Overzicht resultaat collectieve sector (in miljoenen AWG) ⁴

	Realisatie 3e UR 2023	Realisatie 3e UR 2024	Realisatie 3e UR 2025	2e BW 2025
Financieringssaldo land (A)	138	295	386	114
Exploitatie	128	281	386	185
Kapitaaldienst	9	13	0	-71
Resultaat entiteiten (B)	62	223	176	175
AZV	27	65	76	107
SVb	35	62	77	57
ATA	30	62	53	49
Serlimar	-2	0	3	4
SEPB	1	0	0	0
UA	-1	-1	-2	-1
Correcties	-28	35	-32	-41
Collectieve sector (A + B)	200	518	561	289
Tekort/overschot (% bbp)	3%	6.8%	7.0%	3.6%
bbp	6,929	7,670	8,006	8,006

Bron: derde uitvoeringsrapportages 2023-2025 en 2^e BW 2025 van Aruba.

Bijlage 2: Eindnoten

¹ Op basis van artikel 17 lid 1 van de LAft reageert het CAft op de derde UR. Het toetsingskader voor de beoordeling van de UR wordt gevormd door de LAft.

² IMF, *World Economic Outlook*, oktober 2025.

³ In deze tabel is sprake van afronding op hele AWG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

⁴ In deze tabel is sprake van afronding op hele AWG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.